

Oponentský posudok

na dizertačnú prácu **Zuzany MUSILOVEJ: „Ekologie strnada rákosního *Emberiza schoeniclus* v rybníčních podmínkách“**

Práca sa zaraďuje k skupine prác behaviourálo – ekologického charakteru, Súbor 3 predložených prác, analyzuje rôzne parametre reprodukčných stratégií modelového druhu spevavca, charakteristického pre prírodné mokradné ak aj sekundárne rybníčné biotopy. Tri rukopisy (celkom 62 str.) dopĺňa úvod a súhrn uvedených rukopisov (17 str.), ktoré vysvetľujú ciele, myšlienky a hlavné výsledky autorky. Sčítanosť autorky priniesla ovocie v kvalitnom literárnom prehľade doterajších poznatkov. Zoznam literatúry len v úvode práce obsahuje temer 100 citácií a dokumentuje pomerne rozsiahly záujem odborných kruhov o túto atraktívnu problematiku. Je treba poznamenať, že autorka citovala hlavne časopisy s vysokým impakt – faktorom.

Hlavnú časť dizertácie teda predstavuje súbor troch prác (z ktorých všetky boli zaslané do tlače a 1 je už zaslaná po recenzii). Dizertantka je prvým autorom vo všetkých 3 uvedených prácach a prikladá aj autorský podiel podpísaný školiteľom. Dizertačná práca je v prílohe doplnená aj výberom ďalších 6 prác doktorandky, z toho 5 už publikovaných, 1 zaslanej do Časopisu Bird Study. Doktorandka je prvou autorkou v 3 z týchto prác. Tieto práce už väčšinou prešli recenzným pokračovaním a dokazujú širšie vedecké zameranie doktorandky. Celá práca je prehľadne napísaná a je výsledkom náročnej terénnej práce, vyžadujúcej od človeka plné nasadenie i v organizácii kolektívov. Je však aj ukázkou kvalitných tvorivých vlastností autorky, ktorá využila prehľad v svetovom dianí k danej téme.

Práca bola robená v zložitých rybníčných podmienkach južných Čiech. Je slušným prínosom pre poznanie výberu hniezdneho prostredia v súvisi s načasovaním hniezdenia, hniezdnou úspešnosťou, a vekom samíc modelového menej špecializovaného trstinového druhu. Prispieva aj k poznaniu vernosti hniezdiskám v súvisi s ich obsadzovaním v predošlej sezóne. Analyzuje aj 3 základné typy spevu v súvisi s mimopárovými partnerstvami.

Štatistické analýzy a hodnotenia sú primerané získanému materiálu. Je trochu škoda, že zo zaujímavých výsledkov k danej problematike nevyšla ešte doktorandke žiadna práca.

Dizertačná práca splnila vytýčené ciele po všetkých stránkach.

K práci mám niekoľko pripomienok a otázok do diskusie:

1. Nadpis: nebol by vhodnejší konkrétnejší nadpis, napr. Reprodukčné stratégie?
2. V práci chýba obsah a v úvode aj postavenie cieľov a hypotéz. Bol na to nejaký dôvod?
3. Str. 6, r. 2-3 odspodu a str. 7 hore : sú staršie jedince kvalitnejšie, resp. kde je optimum veku modelového druhu – aj súvis so str. 9, r. 10?
4. Ako dopodrobna sa určoval vek dospelých jedincov, koľko sa dalo určiť z koľkých (n=?) presne a aké boli najstaršie zistené v súbore dát?
5. V rkp 1. je iné určovanie veku ako v rkp 2., Tab. 1 – prečo?
6. Aké sú populačné trendy modelového druhu v JČ rybníčnej oblasti oproti podobným habitatom západnej Európy?
7. Rkp 2., Str. 9 Je dôvodom vysokej hniezdnej fidelity aj niečo iné ako nedostatok hniezdných biotopov v okolí?
8. Str. 10 – nechýba tam nadpis?
9. Str. 10 – r. 6 – neznamená termín *mate choice* výber partnera? A nalákание samíc je potom správne *female attraction*?
10. Čo všetko mohlo ovplyvniť ešte použitie III. typu spevu a čím sa líšil typ I . a III.? Boli v lokalitách jeho výskytu (III.) doložené mimopárové mláďatá?
11. Rkp. 2, str. 19. + autoreferát – anglický názov druhu *Lanius minor* nie je Leader Grey Shrike!
12. Na základe čoho sa dizertantka rozhodovala, že si vybrala daný modelový druh?
13. Na základe čoho sa rozhodovala (rozhoduje) kam rukopisy zasielať?
14. Ako zatiaľ dopadlo recenzné pokračovanie zaslaných rukopisov a kde sú rukopisy zaslané?

Osobitne vysoko hodnotím stručnosť a jasnosť vo vyjadrovaní a výsledky o vernosti hniezdiskám v súvis s ich obsadzovaním v predošlej sezóne ako aj súvis základných typov spevu s mimopárovými partnerstvami.

Dizertačnú prácu odporúčam prijať v zmysle platnej legislatívy a po úspešnej obhajobe udeliť doktorandke titul PhD.

Vo Zvolene, 23.8.2010

RNDr. Anton Krištín, DrSc.